

je pripravljen svoj mandat položiti. Ko je spet nazaj prišel, izrekli so mu še navzoči 3 volilci svoje zaupanje, in on ostane poslanec.

Iz Ptuja 27. jan. —r— Včeraj smo imeli jako slovesen pogreb. Pokopali smo enega najstarejših ptujskih meščanov, g. Fürsta, ki je 24. jan. v 82. letu svoje starosti mirno in lepo po krščansko v Gospodu zaspal. Najmanj pol Ptuja je bilo na nogah. Tudi učenci realne gimnazije, mestne in slovenske šole so spremljali pokojnika. . . . Čemu in zakaj to? prav za prav ne vemo, ker nam kaka posebna zasluga rajnega mestjana za občini blagor ni znana. (Kedar je kaka cerkvena svečanost, ne morejo gospodje ne ene šolske ure pogrešati; kedar pa je kaj druga, zamo-rejo vse. Vredn.)

Po ptujskodravskem polju in po haloških goricah je sneg skoro že ves skopnel, in vinogradi se že prav pridno obdelujejo — reže se in groba. Zimska setev, tožijo ljudje, da je zelo trpela.

Od sv. Križa pri Ljutomeru. (Diplomatičen obed alj kaj?) Te dni sem izvedel, da je naš gosp. okr. glavar na sv. Štefana dan povabil nekoliko županov k sebi na obed. Sama po sebi je ta reč nedolžna, ali župan, ki se je tega obeda vdeležil, nikakor ne more biti nasproti gosp. glavarju samostalen, in zato ravno se bojimo za naše župane, da ne bi bolje gosp. glavarju kot ljudstvu, ki jih je izvolilo, služili. Ne bom tistih županov, ki so se tega obeda vdeležili, imenoval, želel bi samo, da naj ljudstvo na svoje župane pazi, da mu zvesti ostanejo, in ako to ni, naj pri volitvah bolj značajne župane voli.

(Ali je samo naključje bila, da so se župani gostovali istega dne, ko je g. dr. Srnec za popoldne volilce bil na shod povabil? — Pri vsem spoštovanju do ces. oblastnij moramo vendar gg. župane opominjati, da si pred vsem drugim varujejo samostalnost na vse strani. Vred.)

Od sv. Lovrenca v slov. goricah 31. jan. (Obžalovanja vredna nesreča.) Denes se je v Mosteh blizu Pesnice grozna nesreča zgodila. Kmet Fr. Dolenšak je ustrelil dva svoja sina! Starejši France, 23 let star, je bil vojak, od jeseni na odpustu doma; mlajši 21letni Valentin bil je zadnjokrat vojaščine začasno oproščen. Že več let sem se je sosedom dozdevalo, da Dolenšak na hipe ni pri pravi pameti; o takih trenutkih je navadno jako surovo z svojo ženo delal. Sinova sta ob takih dogodkih sicer svojo mater branila, očetu pa nista ničesar hudega prizadevala; v obče sta se štela med pridne fante. Tudi v saboto večer je bil tak nemir; žena je, kakor vselej, zbežala.

V nedeljo odide s starejšo hčerjo k rani božji službi. Po storjenih navadnih opraviilih gredó vsi ostali domači: oča, sinova in dve hčeri, ena 14, druga 9 let stara k zajutruku. Oča zajme nekoliko žlic, potem gre v zadnjo hišo,

vzame dve nabiti puški, odpre nekoliko duri, ustrelí enega v glavo, da se zgrudi na tla, potem zgrabi drugo puško in nameri na drugega; ta neki milo prosi, pa nič ne pomaga, tudi tega v glavo ustrelí, da se mrtev zvrne. Ker prvi ni bil pri priči mrtev, ga nesrečni oča s puško udari, da se puškin ročnik na dvoje razkolje. Starejša deklica med tem groznim dejanjem s hiše zbeži, mlajšo pa oča, vzešši kolač kruha, v sobo zapre, rekši: „Pazi na nju in pridna bodi“, — ter odide. Ker je ključ v vratih ostal, prihité brž ljudje na pomoč. Enega nesrečnežev še najdejo živega, pa tudi ta umrje, preden pride duhovnik. Oče gre potem za Pesnico dolí do mosta pri Dornovi in za železno cesto dalje proti Ptuju; kam da je šel, še se zdaj ne vé.

Ta nesrečni človek je bil sicer mirnega obnašanja, ne pijanec; ako je pa le malo pil, je bil neki celó zmóčen in to je trpelo tako do osem dni. Sinova sta neki oba presv. Jezusovega Imena tje-den pri spovedi in sv. obhajilu bila, kar je vsaj nekoliko tolažbe za nesrečno mater.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Vse druge dogodke v kot stavlja velikanska pravda Offenheimova, pri kateri so bile dozdej priče zaslišane ter se prične 4. t. m. izpovedovanje zvedencev. Ker se ob kratkem popisati ne da izpoved bivšega ministra Giskre in sedanjega min. Banhansa, se mora popis zaradi pomanjkanja prostora na prihodnji čas odložiti. Za danes le rečemo, da se smola vseh drži, ki so v to pravdo zapleteni. „Deutsche Ztg.“, toraj list Giskrine stranke, pravi v poročilu o zagovoru Giskre: „Kaže se, da ima zotoženec hibo na sebi, ktera se pa socijalna bolezen imenovati mora. In da se je ta socijalna bolezen razkrila, je zasluga Giskre, česar sicer naravnoč ni namerjaval, ampak je le hotel svojega ljubega Viktorja (Ofenh.) opravičiti.“

Na Gornje-Avstrijskem je bila dopolnilna volitev v velikem posestvu. Voljeni so „enoglasno“ prejšnji trije ustavaški kandidati. Po krivici izpuščeni posestniki duhovskega stanú so vložili protest proti volitvi, ker še cesar niso potrdili sklepa drž. zbora, da bi posestniki cerkvenih beneficij volilne pravice ne imeli. Prvo-sednik volilne komisije, dr. Gross, ni hotel protesta sprejeti, češ, da protestirati ne more, kdor volilne pravice nema!? V protokolu se je samo zapisalo, da je bil poslan protest, kateri se pa ni sprejel. — Pač prav turske pravne razmere!

Kranjsko. Kakor poroča dopis „iz Ljubljane“, je min. Banhans, preden je še na dotično vprašanje grofa Hohenwarta in tovarišev odgovoril, in kljubu mnogobrojnim protestom, ki leže pri gosposkah, volitve v trgov. zbornico odobrill! — Kam da pridemo z volitvami, če se tako godi, to sam Bog ve.

Ogersko. V državnem zboru se zdaj ob priliki razprave o dačnih predlogih tako godi, kakor če stranka pravdo zgubi in mora vrh zgube še debelo stroške plačevati. Kakor vsi poškodovanci doktorja oštevajo, se jezé in preklinjajo, tako izdelavajo blizo vsi govorniki dozdanje ministerstva Deakove stranke, češ, da niso državnega gospodarstva prav umele in državno kaso v strašne dolgove strmoglavile. Možje Deakove stranke ne ostajajo na dolgu in očitajo prav togotno nasprotnikom, zakaj da niso svoje gospodarstvene modrosti poprej razkrili. — Baron Sennyey, katoličan in vodja konservativne stranke, govoril je prav dobro in tako, da se sploh misli, da je to bil nja vladni program, da bo toraj ministerstvo njemu izročeno.

Vnanje države. Na Španskem se pričakuje srdita bitva med četami novega kralja Alfonza in Karlisti. Postavni kralj Karol se v svesti svoje pravice in udanosti podložnih pokrajin prav pogumno nosi, ker dobro ve, da je Alfonzeva vlada na Španskem na ravno tako slabih nogah kakor so bile 3 prejšnje, ki so se pred njim zdelale: Amadejeva, republikanska za Kastelarja in diktatorja Serrane.

Na Nemškem je Bismarkov drž. zbor osrečil domovino s posilnim civilnim zakonom. Z ozirom na luteranstvo, kteremu ta postava še bolj do živega sega kakor kat. cerkvi, so pa v postavo vzeli §., ki velevala, da vsled te postave „cerkvene dolžnosti gledé poroke in krsta“ niso prekrizane. Čemu je pa nova postava, če naj to pri starem ostane?

Na Angleškem hoče vlada zopet vpeljati kazen pretepanja, ker se siloviti napadi grozno množijo, lumpi se pa drugači spametovati ne dajo.

Rusko. Po novinah se večkrat bere o skrivnih zarotah in študentovskih homatijah na višjih šolah, nihče pa prav ne ve, zakaj vse to. V „Vtld.-u“ odkriva dopisnik iz Petrograda uzroke, ki se nam pravi zdevajo. Prusački Nemci — pravi — imajo kakih 100 let sem na Ruskem celó posebnih predprav, kterih si vedó po ravnih in krivih potih uloviti in ohraniti. Dve petinki cesarskega dvorstva ste iz Nemcev, pri vojaštvu so tri četrtinke nemških generalov, deloma najvišjih poveljnikov (Kotzebue, Berg, Adlerberg, Kauffmann, Trephof itd.) Na železnicah služijo Prusi kot inženjerji in uradniki, v tem ko so se prošnje ruskim tehnikom odbijale. Enako so hoteli tudi vsa zdravniška mesta — počenši od proforskih mest na učiliščih — z Nemci popolniti. In to je uzrok poslednjih homatij na zdraviloznanstvi akademiji. Ker študenti vedó, kako da ti prusački vsiljenci Ruse povsod od služeb odrivajo, zato se jim vstavlja, kadar le morejo. Ker ni jeden razumnik na Ruskem ne dvomi, da pride prej ali slej do boja med Nemčijo in Rusijo, v kterem bi Nemci na železnicah in v vojaštvu Ru-

som silno nevarni bili, se je začela silna agitacija proti Prusakom, ktere hočejo po vsej ceni iz države spraviti.

Za poduk in kratek čas.

Iz Ptuja v Zagreb, jeseni 1874.

(Potne črtice.)

(Dalje.)

Med prijaznimi pogovori mine hitro čas, brez veselo družbe bila bi tukaj prav dolgočasna vožnja. Od Drave naprej več ur dalje ne vidiš ni ene vasi, še posamesnih hiš malo; postaje so tako razstavljene, da iz železne ceste sela, mesta skoro ne vidiš. Koprivnica sicer lepo na prijazni planjavi stoji, alj precej je oddaljena od železne proge. Voziš se zmirom zdaj v ožji zdaj v širji dolini; na severno-zapadni strani znižujejo se varžinski hribi ednako slovenskim goricam, le da niso tako z vinogradi obraščeni, temveč z lesovjem. Na južno-vzhodni strani te spremljajo ednaki hribi, zdaj celó blizo pa zopet do pol ure dalje na strani. Njiv je malo, travnikov pa obilno povsod. Goveda različne barve in konji na paši dozdevali so se mi nizkega plemena. Lesovja je tukaj ogromno veliko, skoro sama hrastovina in bukovje, le tu pa tam je najti nekoliko borovja; — to je namreč del tistih graničarskih šum, za ktere so se zadnje leta Magjari in Hrvati toliko pipali. Magjari so hoteli vso korist za sé imeti, pa pravda je inače iztekla. En del — mislim — dobi dotična dežela, drugi del pa graničarske občine, ki so imele doslej pravico do drv, občine pa razdelijo svoj del na posamesne posestnike, kar se je menda že zgodilo. — Na vseh postajah okoli Kaniže v Medjimurji počenši naprej proti Zagrebu vidili smo mnogo tisoč sežujev drv nakopičenih, največ kalanih za kurjavo, pa tudi za sodarsko rabo. Velika nesreča bi bila, ako bi ljudstvo, dolgo let vajeno vojaškega nadzorstva, zdaj nenkrat prosto, les preveč vničevalo. Sedanja narodna vlada v Zagrebu bo gotovo skrbela, da se to ne zgodi. Videvšemu te pokrajine, kjer se je menda še malo Slovencev vozilo, se mi je vrinola misel: Hrvaška ima še na svoji zemlji neizmer- nih zakladov, kteri pa čakajo urnih in delavnih kmetovalcev, da jih vzdignejo.

Četrta postaja je Križevac. Mesto ima 5200 stanovnikov. Tu je stolica prečest. škofa zedinjenih grkov, t. j. katoliških Hrvatov, kteri se pa pri božji službi drže obredov vzhodne cerkve. Mesto je vrlo narodno; že več let sem volijo v sabor svojega mestnega župnika za poslanca. — V dveh rečeh se naši brati Hrvati odlikujejo pred svojimi sosedi Slovenci: prvič da pri njih najbolj po mestih narodni duh veje, pri nas pa nemškutarstvo (brž se tam kmečko ljudstvo narodnej stvari izneveri, kakor pa prebi-